

Báo cáo THỊ TRƯỜNG ĐƯỜNG

Báo cáo cập nhật bức tranh toàn cảnh về tình hình sản xuất, biến động giá cả, tình hình tiêu thụ và các dự báo về thị trường đường trong nước và thế giới.

www.vietnambiz.vn

THÁNG 5 2022

Nội dung:
Hoàng Hiệp
Hoàng Thị Kiều Chinh

Thiết kế:
Justin Bui

TÓM TẮT.....	03
PHẦN I: THỊ TRƯỜNG ĐƯỜNG THỂ GIỚI	04
1. Sản lượng	04
2. Tiêu thụ	07
3. Giá cả và tồn kho	09
4. Dự báo	11
PHẦN II: THỊ TRƯỜNG ĐƯỜNG VIỆT NAM	12
1. Tình hình sản xuất, tiêu thụ, giá đường	12
2. Nhập khẩu đường và nạn nhập lậu	14
3. Dự báo	17
PHẦN III: SỰ KIỆN THỊ TRƯỜNG	18
PHẦN IV: CHÍNH SÁCH	19
PHẦN V: HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC DOANH NGHIỆP TRONG NGÀNH	20
PHỤ LỤC:	24

- Giá đường thế giới giảm nhẹ trong tháng 5 do triển vọng nguồn cung dồi dào bất chấp động thái hạn chế xuất khẩu của Ấn Độ và khởi đầu chậm chạp trong vụ mùa mới của Brazil. Chỉ số giá đường thô giao ngay trong tháng 5 đạt trung bình là 19,4 Cents/lb, trong khi giá đường trắng là 537,1 USD/tấn.
- Tổ chức Đường Quốc tế (ISO) đã điều chỉnh dự báo về cán cân cung – cầu đường thế giới niên vụ 2021-2022 từ mức thâm hụt 1,92 triệu tấn trong dự báo trước đó thành thặng dư nhẹ 237.000 tấn. Triển vọng vụ mùa 2022-2023 tới cũng tương đối khả quan với mức dư cung vào khoảng 2,77 triệu tấn.
- Trước sức ép từ đường nhập lậu, giá đường trong nước đã giảm 200 – 400 đồng/kg trong tháng 5. Sự bế tắc đầu ra tháng thứ tư liên tiếp đang đe dọa nghiêm trọng đến chuỗi cung ứng mía đường và cùng với tình trạng các vật tư nông nghiệp tăng giá đã khiến cho nỗ lực phục hồi vùng nguyên liệu mía của ngành đường Việt Nam gặp nhiều trở ngại.
- Những tháng đầu năm nay, nhập khẩu đường từ Thái Lan vào Việt Nam đã giảm mạnh nhưng đường từ ASEAN tăng đột biến. Các hoạt động gian lận thương mại đường tiếp tục hoạt động mạnh và đường lậu hoàn toàn thống trị thị trường, khiến cho các loại đường nhập khẩu chính ngạch và đường làm từ mía không thể tiêu thụ được.
- Theo nhận định của một số chuyên gia, giá đường thế giới vẫn duy trì ở mức cao cộng với việc duy trì các chính sách bảo hộ ngành đường nên các doanh nghiệp mía đường đang có triển vọng sáng, tập trung vào những doanh nghiệp tự chủ được vùng nguyên liệu.

PHẦN I:

THỊ TRƯỜNG ĐƯỜNG THỂ GIỚI

Giá đường thể giới giảm nhẹ trong tháng 5 do triển vọng nguồn cung dồi dào bất chấp động thái hạn chế xuất khẩu của Ấn Độ và khởi đầu chậm chạp trong vụ mùa mới của Brazil.

1. Sản lượng

Brazil: Theo Hiệp hội Mía đường Brazil (Unica), trong nửa cuối tháng 5 tổng lượng mía nghiền tại khu vực Trung Nam nước này đạt 43,7 triệu tấn, tương đương so với cùng kỳ năm trước nhưng vượt xa dự báo 41,6 triệu tấn của các nhà phân tích được khảo sát bởi S&P Global Commodity Insights.

Trong kỳ, sản lượng đường đạt 2,3 triệu tấn, giảm 12,7%, trong khi sản lượng ethanol tăng 0,5% lên 2,03 tỷ lít. Dữ liệu về ethanol bao gồm nhiên liệu làm từ ngô.

Điều này cho thấy các nhà sản xuất tiếp tục đặt kỳ vọng vào ethanol trong bối cảnh giá nhiên liệu tăng cao. Đã có gần 59,5% lượng nghiền mía được phân bổ cho sản xuất nhiên liệu sinh học trong giai đoạn này, nhiều hơn mức 57,6% dự kiến.

Theo thông báo của Unica, có 248 nhà máy đang hoạt động, tăng so với con số 232 vào đầu tháng 5 và tương đương với cùng kỳ năm trước, với phần lớn các nhà máy hiện đang hoạt động sau khi thu hoạch muộn hơn bình thường vì họ hy vọng năng suất tốt hơn.

Ấn Độ: Theo Hiệp hội các nhà máy đường Ấn Độ (ISMA), tính đến ngày 6/6, Ấn Độ đã sản xuất 35,2 triệu tấn đường. Dự kiến tổng sản lượng khi kết thúc vụ 2021-2022 (bắt đầu từ tháng 10 năm ngoái) sẽ vào khoảng 36 triệu tấn, tăng 4,8 triệu tấn so với vụ trước và cao hơn 3% so với dự kiến.

Do đó, ISMA đã đề nghị Chính phủ tăng hạn ngạch xuất khẩu đường thêm 1 triệu tấn, lên 11 triệu tấn.

Vào cuối tháng 5, Chính phủ Ấn Độ đã áp lệnh hạn chế xuất khẩu đường lần đầu tiên trong vòng 6 năm khi đặt ra hạn ngạch xuất khẩu ở mức 10 triệu tấn để ngăn chặn giá đường nội địa tăng vọt sau khi các nhà máy bán một lượng đường cao kỷ lục ra thị trường thế giới.

Ấn Độ là nước sản xuất đường lớn nhất thế giới và là nước xuất khẩu đường lớn thứ 2 chỉ sau Brazil. Các nhà máy đường Ấn Độ cho tới nay đã ký hợp đồng xuất khẩu 9,1 triệu tấn đường trong vụ 2021-2022 mà không cần bất cứ khoản trợ cấp nào từ Chính phủ.

Thái Lan: Thái Lan hiện đang trong giai đoạn giữa các vụ mùa với lượng mưa được theo dõi cho đến nay gần với mức trung bình.

Ba vụ vừa qua, sản lượng mía ở Thái Lan đạt lần lượt là 75 triệu tấn, 67 triệu tấn và 92 triệu tấn cho vụ thu hoạch vừa hoàn thành. Ngành công nghiệp mía đường Thái Lan kỳ vọng sản lượng mía sẽ tiếp tục cải thiện và tăng lên 100-120 triệu tấn trong vụ tới. Vụ thu hoạch tiếp theo sẽ bắt đầu vào tháng 11/2022.

Philippines: Theo dữ liệu từ Cơ quan Quản lý Đường Philippines (SRA), sản lượng đường thô của Philippines đến ngày 22/5 đạt 1,77 triệu tấn, giảm 14,55% so với cùng kỳ. SRA dự báo tổng sản lượng đường trong niên vụ hiện tại sẽ ở mức 1,98 triệu tấn, thấp nhất trong hơn một thập kỷ.

Do sản lượng đường thấp hơn nhu cầu, giá bán buôn và bán lẻ của cả đường thô và đường tinh luyện tại Philippines đều tăng hai con số so với cùng kỳ năm ngoái.

Cụ thể, giá bán lẻ đường thô đã tăng 20% lên mức trung bình 54 Peso/kg; trong khi giá bán lẻ đường tinh luyện tăng 28,44%, đạt bình quân 70 Peso/kg. Trước tình hình này, SRA đã cho phép nhập khẩu 200.000 tấn đường để ổn định giá trong nước.

Trung Quốc: Thống kê từ Hiệp hội Đường Trung Quốc, sản lượng đường của Trung Quốc trong vụ 2021-2022 đạt 9,53 triệu tấn, giảm 1,13 triệu tấn, tương đương 10,6% so với vụ mùa 2020-2021.

Trong đó, lượng đường đã tiêu thụ là 5,37 triệu tấn giảm 52% so với 10 triệu tấn của cùng kỳ, tỷ lệ bán đường lũy kế là 56,4%, tăng 1,1 điểm phần trăm. Với việc kiểm soát hiệu quả dịch COVID-19, đồng thời bước vào giai đoạn cao điểm tiêu thụ đường mùa hè nên thị trường đã ổn định và đang phục hồi trở lại.

Gần đây, tại các vùng mía của Quảng Tây và Quảng Đông đã xảy ra mưa lớn, một số diện tích bị ngập úng, các khu vực sản xuất chính khác về cơ bản vẫn ổn định.

2. Tiêu thụ

Brazil: Tại quốc gia xuất khẩu đường lớn nhất thế giới, không ít nhà máy mía đường đã huỷ bỏ một số hợp đồng xuất khẩu, ước tính 200.000 - 400.000 tấn và chuyển hướng sang sản xuất ethanol để hưởng lợi từ giá năng lượng tăng cao.

Brazil xuất khẩu khoảng 2,2 triệu tấn đường mỗi tháng trong thời kỳ cao điểm của vụ mùa. Tuy nhiên, trong tháng 5 năm nay Brazil chỉ xuất khẩu 1,6 triệu tấn đường, giảm 36,3% so với 2,5 triệu tấn của cùng kỳ năm ngoái, theo số liệu của Bộ Công nghiệp, Ngoại thương và Dịch vụ Brazil (MDIC).

Ấn Độ: Theo Hiệp hội các nhà máy đường Ấn Độ (ISMA), tính đến tháng 5, xuất khẩu đường từ Ấn Độ, nhà xuất khẩu đường lớn thứ hai thế giới đã chạm mức kỷ lục 8,6 triệu tấn cho năm tiếp thị 2021-2022.

Đồng thời, ước tính đã có khoảng 16 triệu tấn đường được tiêu thụ tại thị trường nội địa từ đầu niên vụ đến nay, cao hơn 750.000 tấn so với 15,3 triệu tấn của cùng kỳ.

ISMA ước tính tiêu thụ đường nội địa Ấn Độ sẽ đạt khoảng 27,5 triệu tấn trong năm tiếp thị hiện tại, tăng so với 26,5 triệu tấn của năm trước.

Trung Quốc: Nhập khẩu đường của Trung Quốc trong tháng 4 đạt 420.000 tấn, tăng mạnh 134% so với cùng kỳ. Tuy nhiên, lũy kế 4 tháng đầu năm nhập khẩu đường của Trung Quốc giảm 4,4% so với cùng kỳ năm ngoái, đạt 1,36 triệu tấn, số liệu do Hải quan Trung Quốc công bố.

Quyết định hạn chế xuất khẩu đường gần đây của Ấn Độ được cho là không tác động lớn đến thị trường Trung Quốc do nước này đang tăng tỷ trọng tự sản xuất đồng thời đa dạng hóa nguồn cung nhằm giảm thiểu rủi ro tiềm ẩn khi phụ thuộc nhiều vào bất kỳ quốc gia cụ thể nào.

Trung Quốc là nước tiêu thụ đường lớn và đồng thời cũng nhà nhập khẩu chính trên thị trường, mặc dù Ấn Độ là nước xuất khẩu đường lớn trên thế giới nhưng lại chiếm tỷ trọng nhỏ 1,8% trong

tổng lượng đường nhập khẩu của Trung Quốc. Hiện Trung Quốc chủ yếu nhập khẩu đường từ Brazil, chiếm tới 82% tỷ trọng.

Thổ Nhĩ Kỳ: Trong một động thái nhằm ngăn chặn giá trong nước tăng cao, Thổ Nhĩ Kỳ đã quyết định nhập khẩu 400.000 tấn đường.

Chính phủ nước này đã công bố một sắc lệnh của Tổng thống cho phép nhập khẩu đường mà không bị đánh thuế theo giấy phép có hiệu lực đến ngày 15/10/2022.

Khoảng 200.000 tấn đường được tiêu thụ mỗi tháng tại Thổ Nhĩ Kỳ và mức tiêu thụ hàng năm khoảng 2,4 triệu tấn. Tuy nhiên, doanh số bán đường tại nội địa nước này từ tháng 1 đến tháng 5 đã vượt quá 2 triệu tấn so với 1,45 triệu tấn thông thường.

Pakistan: Theo truyền thông Pakistan, ngành đường nước này đã đề nghị Chính phủ cần duy trì dự trữ chiến lược 1 triệu tấn đường trong năm tài chính 2023 do sản lượng mía có khả năng giảm trong vụ tới. Diện tích trồng mía của Pakistan ước tính giảm 13% và sản lượng giảm 18% trong năm tài chính 2023 khi sản xuất gặp khó khăn do thiếu nước.

3. Giá cả và tồn kho

Theo thông tin từ Tổ chức Đường Quốc tế (ISO), trong nửa đầu tháng 5 chỉ số giá giao dịch hàng hóa đường thô và đường trắng dao động theo xu hướng giảm vào tuần đầu tháng sau đó bắt đầu tăng từ cuối tuần thứ hai.

Nhận định của các nhà phân tích thị trường cho rằng xu hướng giảm trong tuần đầu là do giá ethanol giảm và lượng đường xuất khẩu từ Ấn Độ tăng. Tuy nhiên, sự khởi đầu chậm chạp so với cùng kỳ của vụ ép mía tại Brazil, nguồn cung đường chính trong thời gian sắp tới đã gây ra các lo ngại về nguồn cung và có thể tác động đến xu hướng tăng giá vào cuối tuần thứ hai.

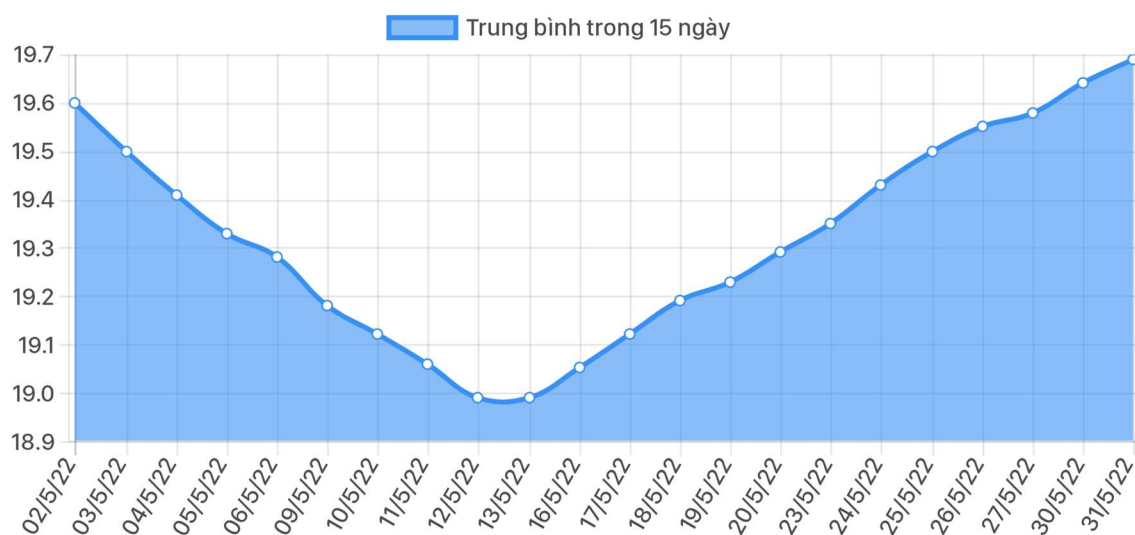
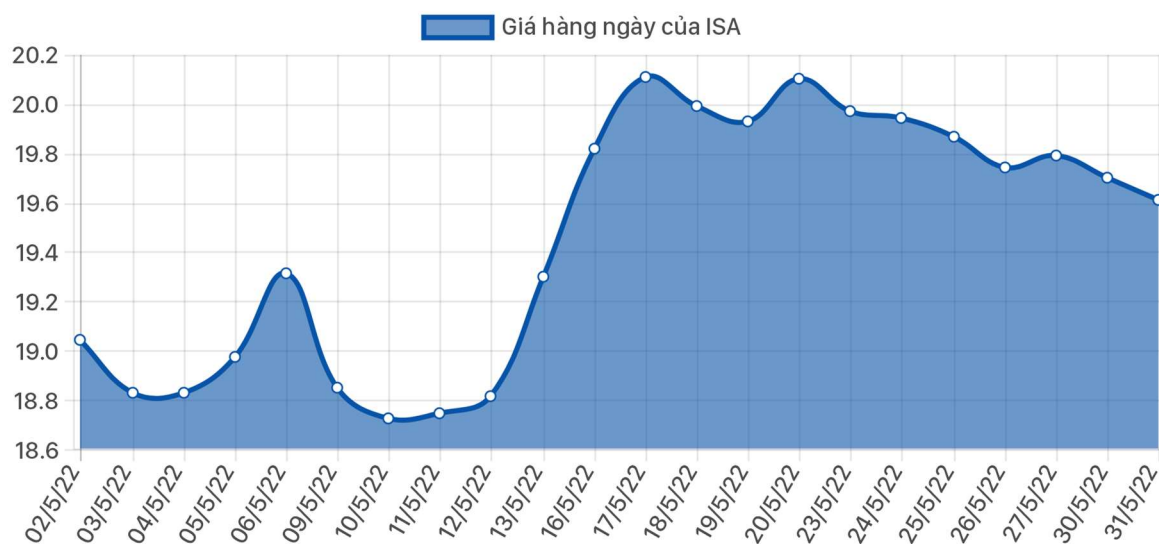
Đến nửa cuối tháng 5, đã có sự phân hóa của hai thị trường đường thô và đường trắng. Trong đó, giá đường trắng giữ xu hướng tăng do trở ngại hoạt động vì thiếu nguồn cung do thiếu nhiên liệu đốt tại một số nhà máy luyện đường khu vực châu Âu (hệ quả của cuộc chiến Nga - Ukraine).

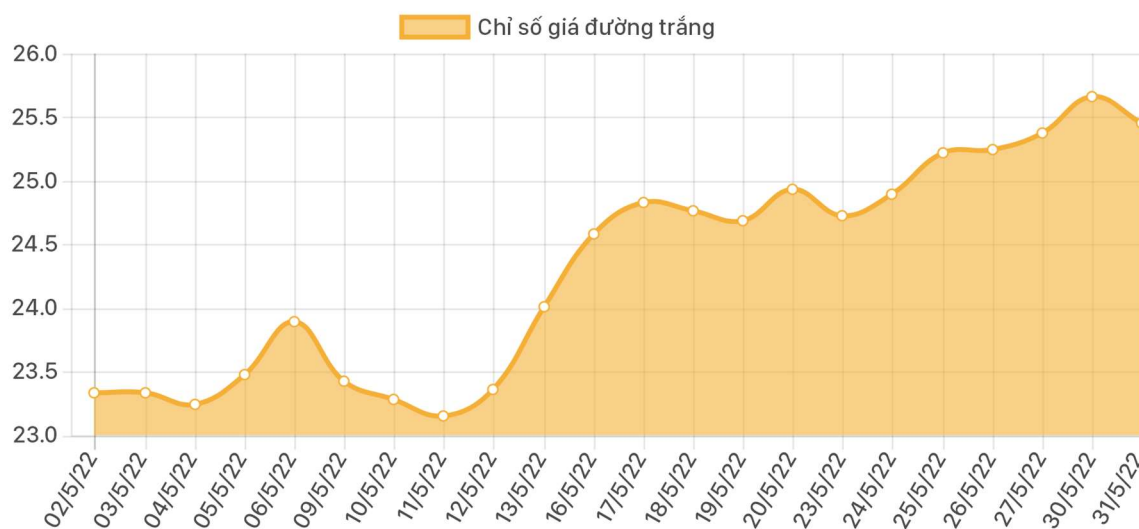
Ngược lại, giá đường thô đã chuyển sang xu hướng giảm bất chấp số liệu sản xuất của Brazil thấp hơn so với cùng kỳ vì đa số các nhà phân tích thị trường đều cho rằng xu hướng thừa cung trong vụ 2022-2023 ngày càng rõ.

Giá đường thô giao ngay (tính theo giá hàng ngày của ISA) trong tháng 5 đạt trung bình là 19,4 Cents/lb thấp hơn mức 19,6 Cents/lb của tháng 4 và tăng so với 19,1 Cents/lb của tháng 3.

Chỉ số giá đường trắng ISO trung bình tháng 5 đạt 537,1 USD/tấn, thấp hơn không đáng kể so với mức 538 USD/tấn của tháng trước và cao hơn mức 528,4 USD/tấn của tháng 3.

Diễn biến giá đường trong tháng 5/2022 theo ghi nhận của tổ chức ISO như sau:

Biểu đồ 1: Diễn biến giá đường thế giới trong tháng 5 (Nguồn: ISO).

Theo dữ liệu của tradingeconomics.com về theo dõi giá đường qua các năm, với mức tăng vào tháng 5, mức giá đường thô thế giới đã đạt mức cao nhất kể từ năm 2017 như sau:

Biểu đồ 2: Diễn biến giá đường thô thế giới so với các năm trước (ĐVT: USD/tấn).
Nguồn: tradingeconomics.com/ISO).

Theo thông tin của cơ quan quản lý đường Philippines (SRA), trong tháng 5 giá đường luyện bán sỉ tại khu vực Metro Manila tính bằng peso Philippines cho bao 50kg như sau:

	03/05/2022	10/05/2022	18/05/2022	24/05/2022	31/05/2022
Manila, Philippine	3.168	3.204	3.215	3.224	3.295

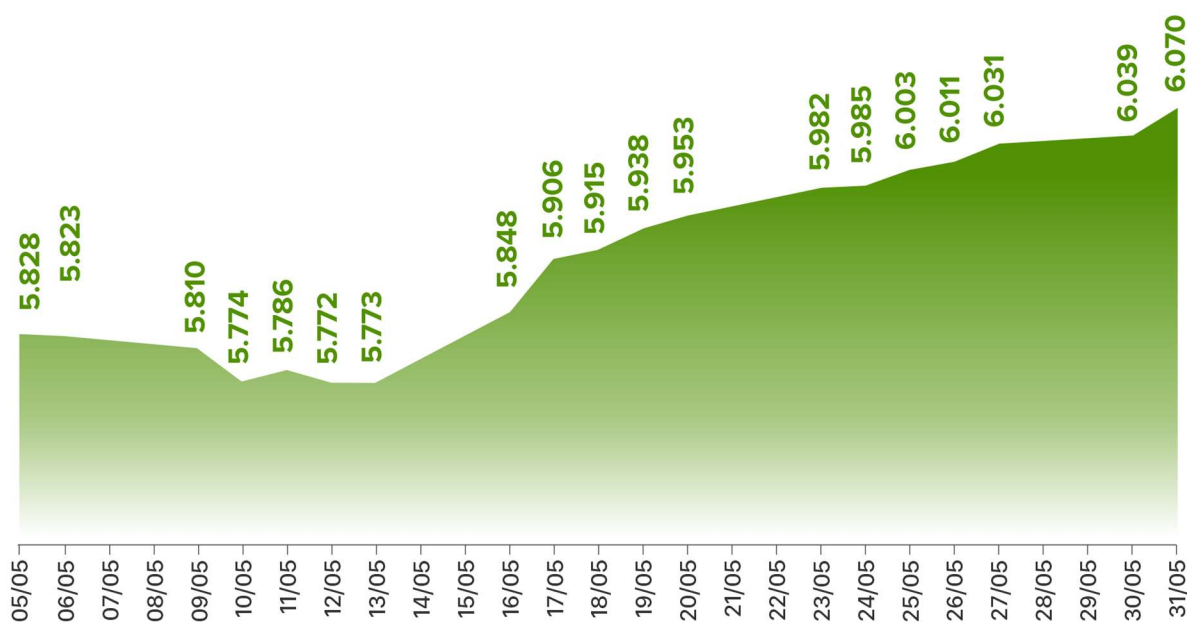
Đvt: peso Philippines

Theo thông tin trên trang web của Bộ Thương Mại Indonesia (SISKAPERBAPO.com) giá đường bình quân tại 38 thành phố/ thị trấn khu vực đông Java trong tháng 5 như sau:

	03/05/2022	10/05/2022	18/05/2022	24/05/2022	31/05/2022
Java, Indonesia	13.734	13.704	13.689	13.671	13.639

Đvt: rupiah Indonesia

Còn tại Trung Quốc, theo thông tin từ sàn giao dịch hàng hóa Zhengzhou, giá đường trắng giao dịch (tính bằng nhân dân tệ RMB cho 1 tấn đường) thời điểm trong tháng 5 diễn biến như sau:

Biểu đồ 3: Diễn biến giá đường Trung Quốc trong tháng 5/2022 (Nguồn: ISO).

4. Dự báo

Thị trường đường thế giới được nhận định sẽ dao động trong biên độ hẹp trong thời gian tới. Giá dầu thô ở mức cao sẽ hỗ trợ đáng kể cho giá đường nhưng nguồn cung đường dồi dào do Brazil đang bước vào vụ ép 2022-2023 sẽ giúp thị trường không có biến động mạnh.

Trong khi đó, việc hạn chế xuất khẩu đường của Ấn Độ không tác động nhiều đến bối cảnh chung của thị trường bởi hạn ngạch 10 triệu tấn là khối lượng xuất khẩu cao kỷ lục ghi nhận được của Ấn Độ.

Mới đây, Tổ chức Đường Quốc tế (ISO) đã điều chỉnh dự báo về cung - cầu đường thế giới niên vụ 2021-2022 từ mức thâm hụt 1,92 triệu tấn trong dự báo đưa ra hồi tháng 2 thành thặng dư nhẹ 237.000 tấn.

Theo đó, ISO đã nâng dự báo sản lượng đường toàn cầu thêm 3,5 triệu tấn lên mức 174,02 triệu tấn. Tiêu thụ cũng tăng lên nhưng với lượng nhỏ hơn là 1,34 triệu tấn, đạt 173,78 triệu tấn.

Đồng thời, ISO dự kiến thặng dư đường thậm chí còn lớn hơn trong niên vụ 2022-2023 (tháng 10-9) ở mức 2,77 triệu tấn, với sản lượng tăng lên 177,37 triệu tấn và tiêu thụ là 174,6 triệu tấn.

Các nước châu Á như Ấn Độ và Thái Lan đang có 2 năm sản xuất tốt trong khi Brazil cũng đang bắt đầu vụ mùa lớn hơn vào năm 2022. Khả năng xuất khẩu từ Brazil, đặc biệt là đường thô, sẽ tăng trưởng khả quan trong phần còn lại của vụ 2021-2022.

ISO cũng dự báo sản lượng ethanol toàn cầu trong năm 2022 sẽ tăng 5,1 tỷ lít (1,4 tỷ gallon) so với năm 2021 lên 110,3 tỷ lít. Mức tiêu thụ ethanol cũng dự kiến tăng 4,5 tỷ lít lên 106,3 tỷ lít. ISO nhận thấy sản xuất và tiêu thụ ethanol tăng lên ở Mỹ, Brazil và Ấn Độ trong năm 2022.

PHẦN II:

THỊ TRƯỜNG ĐƯỜNG VIỆT NAM

Trước sức ép từ đường nhập lậu, giá đường trong nước đã giảm 200 – 400 đồng/kg trong tháng 5. Sự bế tắc đầu ra tháng thứ tư liên tiếp đang đe dọa nghiêm trọng đến chuỗi cung ứng mía đường và cùng với tình trạng các vật tư nông nghiệp tăng giá đã khiến cho nỗ lực phục hồi vùng nguyên liệu mía của ngành đường Việt Nam gặp nhiều trở ngại.

1. Tình hình sản xuất, tiêu thụ, giá đường

Theo Hiệp hội Mía đường Việt Nam (VSSA), trong tháng 5 hầu hết các nhà máy đã hoàn thành vụ ép mía 2021-2022, chỉ còn lại một nhà máy ở miền Trung tiếp tục sản xuất sang tháng 6 để thu mua hết mía trên ruộng do thu hoạch chậm vì thời tiết mưa nhiều trong vụ ép.

Lũy kế đến cuối tháng 5, toàn ngành đã ép được 6.965.918 tấn mía sản xuất được 713.278 tấn đường. So sánh với cùng kỳ vụ ép mía 2020-2021 sản lượng mía ép đạt 103.4% và sản lượng đường đạt 103.4%.

Về giá đường, trong tháng 5 ghi nhận hiện tượng thay đổi thời tiết, với tổng lượng mưa tại nhiều khu vực trong cả nước cao hơn mức trung bình nhiều năm khiến cho nhu cầu đường giảm thấp.

Trong nửa đầu tháng 5, nguồn cung đường từ nhập khẩu tiếp tục đưa đường vào thị trường thông qua nhập khẩu trực tiếp chính ngạch và đường gian lận thương mại qua biên giới Tây Nam tiếp tục tràn vào cộng với đường từ vụ ép 2021-2022 và cả đường lỏng siro ngô tiếp tục được nhập khẩu.

Các nguồn cung dồi dào trong khi nhu cầu tiêu thụ đường giảm thấp nên các loại đường giá rẻ có nguồn gốc nhập khẩu đặc biệt là đường lậu đang hoàn toàn làm chủ thị trường và khiến cho đường sản xuất từ mía buộc phải tồn kho.

Nửa cuối tháng 5, tiếp tục xu hướng thống trị của đường nhập lậu và đường nhập khẩu từ các nước ASEAN. Các nhà máy buộc phải giảm giá bán đường đến mức dưới giá thành sản xuất để có tiền thanh toán mía cho nông dân, nhưng cũng không bán được đường.

Sự bế tắc đầu ra tháng thứ tư liên tục đang đe dọa nghiêm trọng đến chuỗi cung ứng mía đường và cùng với tình trạng các vật tư nông nghiệp tăng giá đã khiến cho nỗ lực phục hồi vùng nguyên liệu mía của ngành đường Việt Nam gặp nhiều trở ngại.

Giá đường sản xuất từ mía trong nước tùy phẩm cấp đường (chất lượng và cỡ hạt) giá (có VAT, đồng/kg) dao động ở mức như sau:

		ĐƯỜNG KÍNH TRẮNG	ĐƯỜNG TINH LUYỆN	ĐƯỜNG VÀNG	ĐƯỜNG NHẬP KHẨU
HÀ NỘI	03/05/2022	17.100-18.000	18.400-18.800	17.600	17.000
	10/05/2022	17.100-18.000	18.400-18.800	17.600	17.000
	18/05/2022	17.100-17.900	18.400-18.600	17.400	16.600
	24/05/2022	17.100-17.900	18.400-18.600	17.400	16.600
	31/05/2022	16.900-17.700	18.200-18.400	17.200	16.600
MIỀN TRUNG	03/05/2022	16.800-17.400	18.600		16.600
	10/05/2022	16.800-17.400	18.600		16.600
	18/05/2022	16.600-17.400	18.400		16.400
	24/05/2022	16.600- 17.000	18.200		16.400
	31/05/2022	16.600- 17.000	18.200		16.400
TP HCM	03/05/2022	17.100-17.800	18.600	17.800	17.000
	10/05/2022	17.100-17.800	18.600	17.800	17.000
	18/05/2022	17.000-17.600	18.400	17.400	16.600
	24/05/2022	17.000-17.400	18.300	17.400	16.600
	31/05/2022	17.000-17.400	18.300	17.400	16.600

Bảng 1: Giá đường tại Việt Nam trong tháng 5/2022 (Đơn vị: đồng/kg đã bao gồm VAT.
Nguồn: VSSA).

Như vậy trong tháng 5 so với giá đường thị trường nội địa trong khu vực bao gồm các nước ASEAN và Trung Quốc, giá đường của Việt Nam đã thấp hơn hẳn.

	03/05/2022	10/05/2022	18/05/2022	24/05/2022	31/05/2022
Java, Indonesia	21.123	21.077	21.054	21.026	20.977
Manila, Philippines	28.005	28.323	28.421	28.500	29.128
Trịnh Châu, TQ	21.132	20.937	21.415	21.702	22.010
Việt Nam	17.983	17.983	17.858	17.783	17.700

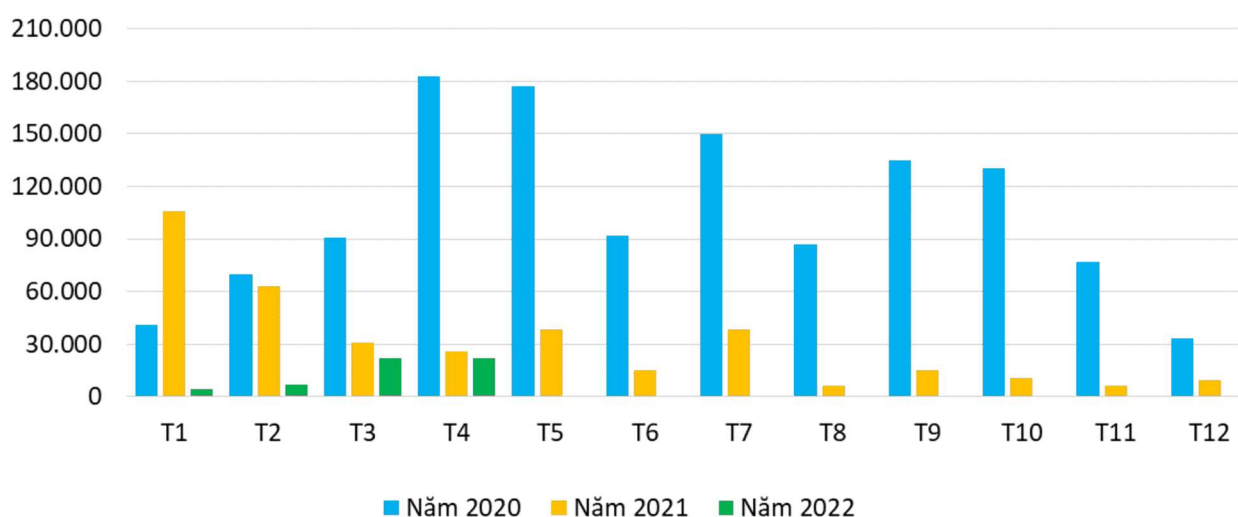
Bảng 2: Bảng so sánh giá đường trên thị trường nội địa các nước lân cận
(Quy đổi sang VND. Nguồn: VSSA).

2. Nhập khẩu đường và nạn nhập lậu

a. Nhập khẩu đường

Theo số liệu của Cơ quan Hải quan Thái Lan, xuất khẩu đường từ Thái Lan vào Việt Nam đã giảm mạnh kể từ sau khi Việt Nam áp dụng các biện pháp phòng vệ thương mại với đường Thái.

Trong 4 tháng đầu năm nay, lượng đường Thái Lan xuất khẩu vào Việt Nam đã giảm 75,4% (tương ứng 170.000 tấn) so với cùng kỳ, xuống còn 55.554 tấn và là mức thấp nhất kể từ năm 2020 đến nay.

Biểu đồ 4: Nhập khẩu đường của Việt Nam từ Thái Lan năm 2020 - 2022
(Đơn vị: tấn. Nguồn: Hải quan Thái Lan).

Trong khi đó, số liệu của Tổng cục Hải Quan Việt Nam cho thấy, trong 4 tháng đầu năm đã ghi nhận đường nhập khẩu từ các nước ASEAN (Campuchia, Indonesia, Lào, Malaysia, Myanmar) vào Việt Nam tăng đáng kể so với cùng kỳ như sau:

Đường nhập khẩu 4 tháng đầu năm (tấn)		
Nước xuất khẩu	2022	2021
Campuchia	73.190	65.610
Indonesia	154.575	42.100
Lào	78.326	44.810
Malaysia	123.375	50.933
Myanmar	31.050	56.382
Tổng cộng	460.516	259.835

Bảng 3: Nhập khẩu đường của Việt Nam từ các nước ASEAN (Nguồn: VSSA).

Dữ liệu trên cho thấy trong 4 tháng đầu năm **đã có hiện tượng bất thường khi nhập khẩu đường từ ASEAN tăng đột biến so với cùng kỳ, với mức tăng 177% từ 259.835 tấn lên 460.516 tấn từ các nước có trình độ sản xuất đường tương đương hoặc thấp hơn vào Việt Nam.**

Đáng chú ý, dữ liệu xuất khẩu do Thái Lan công bố cho thấy các nước nêu trên trong cùng thời gian đã gia tăng nhập khẩu đường từ nước này, với mức độ bùng nổ như sau:

Đường xuất khẩu từ Thái Lan 4 tháng đầu năm (tấn)		
Nước xuất khẩu	2022	2021
Campuchia	229.240	179.391
Indonesia	1.300.456	268.169
Lào	115.648	53.225
Malaysia	147.283	48.334
Myanmar	50.544	24.021
Tổng cộng	1.843.171	573.140

Bảng 4: Xuất khẩu đường của Thái Lan sang các nước ASEAN (Nguồn: VSSA).

Theo VSSA, các dữ liệu nêu trên cho thấy bức tranh toàn cảnh của luồng đường di chuyển trong khu vực ASEAN với thực chất là thay đổi hướng đi của đường phá giá có xuất xứ Thái Lan vòng qua các nước ASEAN rồi vào Việt Nam.

“Toàn bộ lượng đường nhập khẩu kể trên đều có dấu hiệu gian lận trong khai báo xuất xứ để sử dụng hành lang ATIGA hưởng thuế suất ưu đãi 5% hoặc sử dụng hình thức sản xuất xuất khẩu để không phải đóng thuế trong khi sản lượng đường xuất khẩu theo hình thức sản xuất xuất khẩu rất thấp, không đáng kể” VSSA nhận định.

Cũng theo VSSA, nguồn cung dồi dào với đường nhập khẩu từ ASEAN cộng với đường gian lận thương mại qua biên giới Tây Nam tràn ngập thị trường do các biện pháp quản lý chưa hiệu quả và đường sản xuất từ mía trong nước vụ ép 2021-2022.

Trong khi sức cầu kém trong giai đoạn phục hồi sau dịch bệnh COVID-19 khiến cho thị trường tiếp tục rơi vào cảnh thừa cung và đẩy giá đường thị trường xuống dưới mức giá thành sản xuất khiến đường của các nhà máy hoặc phải bán dưới giá thành hoặc phải tồn kho.

Chuỗi cung ứng của ngành đường Việt Nam đang bị đe dọa nghiêm trọng và khó có khả năng tồn tại nếu không kịp khắc phục các hiện tượng gian lận thương mại.

b. Tình hình hoạt động và kiểm soát đường nhập lậu và gian lận thương mại

Trong tháng 5, các hoạt động gian lận thương mại đường tiếp tục hoạt động mạnh và đường lậu hoàn toàn thống trị thị trường, khiến cho các loại đường nhập khẩu chính ngạch và đường làm từ mía không thể tiêu thụ được.

Số liệu xuất khẩu đường từ Thái Lan sang Campuchia và Lào (theo dữ liệu xuất khẩu do Thái Lan công bố) cho thấy có sự gia tăng mạnh trong 4 tháng đầu năm 2022 so với cùng kỳ như sau:

	Tấn			USD			Tổng	
Quốc gia	Đường thô	Đường trắng	Đường tinh luyện	Đường thô	Đường trắng	Đường tinh luyện	Tấn	USD
Campuchia	695	64.081	164.464	300.441	31.381.501	83.425.386	229.240	115.107.328
Lào	1.597	75.077	70.609	750.990	37.843.829	35.574.733	147.283	74.169.552
Tổng cộng							376.523	189.276.880

Bảng 5: Xuất khẩu đường từ Thái Lan sang Campuchia và Lào trong 4 tháng đầu năm 2022
(Nguồn: VSSA).

	Tấn			USD			Tổng	
Quốc gia	Đường thô	Đường trắng	Đường tinh luyện	Đường thô	Đường trắng	Đường tinh luyện	Tấn	USD
Campuchia		47.127	132.264		21.552.689	59.347.674	179.391	80.900.363
Lào	639	16.924	30.771	3.254.781	7.562.499	14.007.318	48.334	24.824.598
Tổng cộng							227.725	105.724.961

Bảng 6: Xuất khẩu đường từ Thái Lan sang Campuchia và Lào trong 4 tháng đầu năm 2021
(Nguồn: VSSA).

Như vậy trong 4 tháng đầu năm, Campuchia đã nhập khẩu đường từ Thái Lan 229.240 tấn tăng 127% còn Lào còn nhập khẩu 147.238 tấn tăng đến 304% so với cùng kỳ. Đáng chú ý, lượng đường nhập khẩu từ Thái Lan vào Lào trong 4 tháng đầu năm 2022 đã vượt qua mức nhập khẩu cả năm 2021.

Đối chiếu dữ liệu nhập khẩu đường 4 tháng đầu năm 2022 của Tổng cục Hải Quan Việt Nam cho thấy Việt Nam đã nhập khẩu chính ngạch 73.190 tấn từ Campuchia và 123.375 tấn từ Lào, chỉ chiếm khoảng 52% lượng đường hai nước Campuchia và Lào đã nhập từ Thái Lan cùng thời gian đó và hầu như lượng đường còn lại sẽ được nhập lậu vào Việt Nam.

Theo VSSA, điều này đã giải thích cho hiện tượng đường Thái Lan nhập lậu đang tràn ngập thị trường đường Việt Nam. Các cơ quan chức năng đã triển khai nhiều hoạt động để ngăn chặn hoạt động gian lận thương mại và rất nhiều hành vi gian lận thương mại đường nhập lậu đã được phát hiện tại hầu như tất cả các tỉnh thành trên cả nước.

Tuy nhiên tất cả các vụ việc phát hiện cho đến nay chỉ được xử lý hành chính và hầu như không có tác dụng răn đe khiến hoạt động gian lận thương mại đường nhập lậu bùng phát cuối từ tháng 12/2021 cho đến nay vẫn chưa giảm nhiệt, cho thấy công tác đấu tranh chống gian lận thương mại đường nhập lậu vẫn còn nhiều kẽ hở và đang bị các đối tượng kinh doanh phi pháp lợi dụng.

3. Dự báo

VSSA nhận định nguồn cung trong thời gian tới tiếp tục dồi dào, với đường nhập khẩu tiếp tục đưa vào thị trường thông qua nhập khẩu trực tiếp chính ngạch và đường gian lận thương mại qua biên giới Tây Nam, cộng với đường từ vụ ép 2021-2022 và cả đường lỏng siro ngô tiếp tục được nhập khẩu.

Trong khi đó, nhu cầu tiêu thụ đường chưa tăng nên **sẽ không có hiện tượng thiếu hụt đường trong tháng 6 và các tháng kế tiếp và ưu thế thị trường vẫn thuộc về các loại đường và chất ngọt có nguồn gốc nhập khẩu** và giá đường trong nước sẽ có diễn biến gắn với giá đường thế giới

PHẦN III: SỰ KIỆN THỊ TRƯỜNG

Ngành FMCG phục hồi, đẩy nhu cầu tiêu thụ đường tăng cao

Theo *Kantar World Panel*, tiêu thụ hàng thực phẩm, đồ uống (FMCG) tại Việt Nam thuộc nhóm tăng trưởng cao so với các quốc gia khác trong khu vực Đông Nam Á trong quý IV/2021 - giai đoạn hậu giãn cách. Cụ thể, trong quý IV năm ngoái, tổng mức tăng trưởng của tiêu dùng FMCG ở khu vực thành thị và nông thôn Việt Nam lần lượt là 3,9% và 5,2%, trong khi con số của Thái Lan là 3,5%.

Sự trở lại của người lao động và sinh viên tại các thành phố (việc mở cửa trở lại các trường học và trường đại học diễn ra trong quý II và III năm 2022) trong nền kinh tế bình thường mới, dự kiến sẽ khuyến khích nhu cầu tiêu dùng FMCG, dẫn đến tăng trưởng tiêu dùng FMCG trong tương lai tiếp tục tăng cao hơn.

Quá trình hồi phục của ngành FMCG đặc biệt là sữa và nước ngọt sẽ kéo theo nhu cầu tiêu thụ đường tăng lên. Đây sẽ cơ hội cho những doanh nghiệp sản xuất đường và các sản phẩm tiện lợi phù hợp với xu hướng phát triển của thị trường FMCG và F&B.

► Doanh nghiệp Nhật Bản cần tìm mua đường của Việt Nam

Công ty Nhật Bản có trụ sở tại Osaka đang có nhu cầu tìm mua và nhập khẩu đường của Việt Nam.

Thông tin cho biết nếu có thể cung cấp số lượng lớn, giá ổn định sẽ ký hợp đồng dài hạn.

Công ty Việt Nam nào có khả năng cung ứng và có nhu cầu kết nối giao thương gửi thông tin giới thiệu về năng lực, báo giá cùng danh thiếp của cán bộ bán hàng/đại diện liên hệ tới

Chi nhánh Thương vụ Osaka.

Email: osaka@moit.gov.vn/quyenhabct@gmail.com

PHẦN IV: CHÍNH SÁCH

Bộ Công Thương gia hạn điều tra chống lẫn tránh thuế với đường mía

Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định số 943/QĐ-BCT gia hạn thời hạn điều tra áp dụng biện pháp chống lẫn tránh biện pháp phòng vệ thương mại với một số sản phẩm đường mía thêm 2 tháng. Do vậy, thời hạn kết thúc điều tra vụ việc là ngày 21/7/2022.

Ngày 21/9/2021, Bộ ban hành Quyết định số 2171/QĐ-BCT về việc điều tra áp dụng biện pháp chống lẫn tránh biện pháp phòng vệ thương mại đối với sản phẩm đường mía có xuất xứ từ Thái Lan bị cáo buộc lẫn tránh thông qua 05 nước ASEAN gồm: Lào, Campuchia, Indonesia, Malaysia và Myanmar trên cơ sở Hồ sơ yêu cầu của đại diện ngành sản xuất trong nước và Hiệp hội Mía Đường Việt Nam.

Trước đó, ngày 09/2/2021, Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định 477/QĐ-BCT áp dụng thuế chống bán phá giá, chống trợ cấp tạm thời với sản phẩm đường mía có xuất xứ từ Thái Lan và ngày 15 tháng 6 năm 2021. Bộ Công Thương đã ban hành Quyết định số 1578/QĐ-BCT áp dụng biện pháp chống bán phá giá, chống trợ cấp chính thức đối với một số sản phẩm đường mía nhập khẩu vào Việt Nam có xuất xứ từ Thái Lan.

Tuy nhiên, trong quá trình điều tra, Bộ Công Thương nhận được nhiều ý kiến của các bên liên quan về các khía cạnh của vụ việc.

Để đảm bảo việc điều tra được tiến hành một cách toàn diện, khách quan, đánh giá đầy đủ thông tin mà các bên liên quan cung cấp, căn cứ Điều 82 Nghị định 10/2018/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Quản lý ngoại thương về các biện pháp phòng vệ thương mại. Bộ Công Thương đã gia hạn thời hạn điều tra áp dụng biện pháp chống lẫn tránh biện pháp phòng vệ thương mại thêm 2 tháng với một số sản phẩm đường mía.”

PHẦN V:

HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC DOANH NGHIỆP TRONG NGÀNH

Các doanh nghiệp mía đường Việt Nam đã bước qua giai đoạn khó khăn nhất nhờ đà tăng của giá đường thế giới, trong khi thị trường trong nước được bảo vệ trước tình trạng bán chống phá giá, gian lận thương mại của doanh nghiệp nhiều nước trong khu vực.

Theo nhận định của một số chuyên gia, giá đường thế giới vẫn duy trì ở mức cao nên các doanh nghiệp mía đường đang có triển vọng sáng, tập trung vào những doanh nghiệp tự chủ được vùng nguyên liệu.

Kết quả kinh doanh niên độ 2020 - 2021 (1/7/2020 - 30/6/2021) của các doanh nghiệp mía đường niêm yết và có thanh khoản trên sàn gồm CTCP Thành Thành Công – Biên Hòa (SBT); CTCP Mía đường Sơn La (SLS); CTCP Mía đường Lam Sơn (LSS); CTCP Đường Kon Tum (KTS) cho thấy, doanh thu tăng trung bình 15,8% và lợi nhuận tăng trung bình 80,8%. Trong 9 tháng đầu niên độ 2021 - 2022 doanh thu tăng trung bình 8,9% và lợi nhuận tăng trung bình 85,5%.

Chỉ tiêu		9 tháng đầu niên độ 2021 - 2022		Niên độ 2020 - 2021	
		Giá trị	Tăng trưởng (%)	Giá trị	Tăng trưởng (%)
LSS	Doanh thu	1.275,60	24,6	1.846,47	8,9
	Lợi nhuận	20,84	160,5	22,85	20,5
SBT	Doanh thu	12.818,06	19,2	14.924,87	15,8
	Lợi nhuận	648,14	35,2	650,37	79,2
KTS	Doanh thu	129,43	-22,8	248,22	62,0
	Lợi nhuận	4,72	103,4	5,67	186,4
SLS	Doanh thu	650,58	14,5	801,14	-23,6
	Lợi nhuận	125,35	42,8	163,81	37,3

Bảng 7: Kết quả kinh doanh một số doanh nghiệp sản xuất mía đường (Đơn vị: tỷ đồng).

Nguồn: Báo cáo tài chính các doanh nghiệp).

CTCP Mía đường Cần Thơ: Đặt kế hoạch doanh thu, lợi nhuận giảm so với năm trước

Ngày 31/5, CTCP Mía đường Cần Thơ đã tổ chức Đại hội đồng cổ đông thường niên với mục tiêu doanh thu 167,5 tỷ đồng, lãi trước thuế 2,3 tỷ đồng trong niên vụ 2021-2022, lần lượt giảm 3% và 21% so với kết quả năm ngoái.

Trả lời thắc mắc của cổ đông khi trên báo cáo hoạt động sản xuất kinh doanh là lãi trước thuế 2,9 tỷ, thực chất là lỗ 4,3 tỷ đồng, lãnh đạo Mía đường Cần Thơ cho biết hoạt động sản xuất kinh doanh bán đường lỗ 4,3 tỷ đồng do có những khoản chi phí mà công ty phải gánh không có phát sinh doanh thu như: Khấu hao đầu tư dây chuyền RE là 700 triệu/tháng (tương đương khoảng 8,4 tỷ đồng/năm), khấu hao Nhà máy đường Vị Thanh là hơn 2,3 tỷ đồng/năm, tổng số khấu hao phải gánh của 2 khoản đã nêu là 10,7 tỷ đồng/năm.

Hiện tại công ty đang còn rất nhiều tồn tại cần phải xử lý nhưng không có nguồn như: Đầu tư nguyên liệu Mekong Cane 5,941 tỷ đồng, hao hụt đường C và thiếu hụt hàng hóa là 4,4 tỷ đồng. Đầu tư hệ thống dây chuyền RE trên 126 tỷ không hiệu quả, phải đầu tư hệ thống Silo khoảng 35 tỷ đồng do vẫn chưa xử lý được tồn tại của dây chuyền.

Tổng số các khoản cần phải xử lý cho các tồn tại nêu trên là 14,6 tỷ đồng. Nếu theo kiến nghị của công ty kiểm toán thì công ty phải trích lập dự phòng các khoản này thì kết quả sản xuất kinh doanh vụ 2020-2021 sẽ lỗ là 13,2 tỷ đồng.

Dẫn thông tin từ báo *Hậu Giang*, Mía đường Cần Thơ sẽ sớm vực dậy diện tích mía của nông dân được ký kết hợp đồng bao tiêu với công ty từ 1.500 ha trong vụ mía vừa qua lên 3.000 ha trong thời gian tới.

Khi vùng mía nguyên liệu được khôi phục và ổn định thì ngoài Nhà máy đường Phụng Hiệp, tới đây Mía đường Cần Thơ sẽ tính toán đến việc khôi phục lại sản xuất tại Xí nghiệp đường Vị Thanh.

Mặt khác, công ty cũng đề nghị lãnh đạo UBND tỉnh và các ngành liên quan của tỉnh Hậu Giang có giải pháp kiến nghị với Trung ương về thực trạng khó khăn trong tiêu thụ đường hiện nay để có hướng tháo gỡ cho doanh nghiệp được kịp thời; đồng thời có thêm những chính sách cùng với doanh nghiệp để hỗ trợ cho người trồng mía trên địa bàn tỉnh.

TTC SUGAR

CCTP Thành Thành Công - Biên Hòa (TTC Sugar – Mã: SBT): Cổ đông lớn thoái vốn khi giá cổ phiếu lao dốc

Ông Đặng Văn Thành, người có liên quan của người nội bộ TTC Sugar đã bán toàn bộ gần 10 triệu cổ phiếu SBT, tương ứng tỷ lệ sở hữu 1,54% theo phương thức thoả thuận từ ngày 13/4 đến 11/5.

Ông Thành là chồng của bà Huỳnh Bích Ngọc, Chủ tịch Hội đồng quản trị (HĐQT) của TTC Sugar - người đang sở hữu hơn 69,7 triệu cổ phiếu SBT, tương đương 10,71% vốn điều lệ.

Đồng thời, ông Đặng Văn Thành cũng là cha của bà Đặng Huỳnh Ước My, Phó Chủ tịch HĐQT TTC Sugar. Bà Đặng Huỳnh Ước My đang sở hữu hơn 100 triệu cổ phiếu SBT, tương đương 15,39% vốn điều lệ. Ngoài ra, TTC Sugar cũng thuộc hệ sinh thái của Tập đoàn Thành Thành Công – nơi ông Đặng Văn Thành là Chủ tịch HĐQT.

Giao dịch của ông Đặng Văn Thành diễn ra đúng giai đoạn cổ phiếu SBT đang điều chỉnh mạnh thấp nhất trong vòng một năm qua.

CTCP Đường Quảng Ngãi (Mã: QNS): Tổng Giám đốc đăng ký mua vào lượng lớn cổ phiếu

Ông Võ Thành Đàng, Phó Chủ tịch HĐQT kiêm Tổng giám đốc Đường Quảng Ngãi đã hoàn tất giao dịch mua vào 963.000 trong tổng số 1 triệu cổ phiếu QNS đăng ký, do điều kiện thị trường chưa phù hợp. Giao dịch được thực hiện từ ngày 21/4 đến ngày 19/5.

Sau giao dịch, ông Võ Thành Đàng đã nâng sở hữu tại Đường Quảng Ngãi từ tỷ lệ 6,68% lên 6,95% vốn điều lệ.

Trước đó, con ông Ngô Văn Tự, Ủy viên HĐQT cũng đã mua vào 25.000 cổ phiếu QNS từ ngày 20/4 đến 18/5, nhằm nâng tỷ lệ nắm giữ lên 0,04%.

Biểu đồ 5: Diễn biến giá cổ phiếu SBT trong một năm trở lại đây (Nguồn: TradingView).

Ngày 7/6, TTC Sugar đã giải thích về việc chậm công bố báo cáo tài chính soát xét bán niên 2021 – 2022. Cụ thể, do tác động của COVID-19, các nhân sự phía công ty kiểm toán và bộ phận kế toán của bản thân công ty đã nhiễm COVID-19, khiến việc chuẩn bị báo cáo chậm trễ.

Bộ Công Thương

Tổng cục Hải quan

Hiệp hội Mía đường Việt Nam (VSSA)

Báo Hậu Giang

Hiệp hội Mía đường Brazil (Unica)

Hiệp hội các nhà máy đường Ấn Độ (ISMA)

Cơ quan Quản lý Đường Philippines (SRA)

Hiệp hội Đường Trung Quốc

Bộ Nông nghiệp Mỹ (USDA)

Reuters

BẢN QUYỀN

Báo cáo “Thị trường đường tháng 5/2022” được biên tập viên mục Hàng hóa của VietnamBiz tổng hợp và trình bày. Các số liệu, thông tin và những phân tích được tổng hợp trong báo cáo này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin và không được sử dụng như lời khuyên cho việc tư vấn kinh doanh, tài chính và những lĩnh vực chuyên nghiệp khác.

GIỚI HẠN TRÁCH NHIỆM

VietnamBiz sẽ không chịu trách nhiệm bồi thường đối với bất kỳ chi phí, tổn thất hoặc thiệt hại nào cho dù trực tiếp hay gián tiếp, có liên quan tới hoặc là hậu quả của việc sử dụng báo cáo, hoặc liên quan tới những thiếu sót, sai sót.

TUYÊN BỐ MIỄN TRỪ TRÁCH NHIỆM

Thông tin và tài liệu trong báo cáo được nỗ lực tổng hợp dưới dạng sẵn có một cách chính xác nhất có thể. Tuy nhiên, tác giả không đảm bảo tính chính xác, sự thích hợp hay đầy đủ của các thông tin và số liệu, đồng thời tuyên bố miễn trừ hoàn toàn trách nhiệm đối với các lỗi hoặc thiếu sót trong các thông tin và số liệu này.

ĐỂ THEO DÕI NHỮNG BÁO CÁO GẦN NHẤT CỦA CHÚNG TÔI, XIN TRUY CẬP QR CODE:

Báo cáo thị trường đường
tháng 2/2022

Báo cáo thị trường đường
quý 1/2022

Báo cáo thị trường đường
tháng 4/2022

Mục “Báo cáo ngành hàng”
VietnamBiz

MỌI Ý KIẾN ĐÓNG GÓP VỀ BÁO CÁO THỊ TRƯỜNG, XIN LIÊN HỆ TỚI:

Trịnh HuyềnTrang

Thư ký toà soạn phụ trách mục Hàng hóa - trang TTĐTTH VietnamBiz

Hotline: 099 522 2999

Email: info@vietnambiz.vn

Địa chỉ: Lầu 3 Tòa nhà COMPA Building, 293 Điện Biên Phủ, Phường 15, Quận Bình Thạnh, TP Hồ Chí Minh

Chi nhánh: Số 5, ngõ 38A, Phố Trần Phú, Phường Điện Biên, Quận Ba Đình, TP Hà Nội

Hotline: 093 818 9222 **Email:** info@vietnambiz.vn

Vận hành bởi VIETNEWSCORP